

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719204754
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719204754.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu W. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX I., právne zastúpená advokátom JUDr. Vladimír Koman, so sídlom Hraničná 13, 058 01 Poprad, proti žalovaným: 1. X. W., so sídlom P. XX, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX, 2. H. R. C., C. so sídlom I. X, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX, 3. I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX I., o uloženie povinnosti vymazať z LV č. XXX záložné právo s prísl., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č.k. 10C/47/2019-21 zo dňa 20. decembra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje uznesenie.

II. Ukladá žalobkyni povinnosť podať v lehote 30 dní voči spoločnosti A. C. s.r.o., so sídlom R. XX, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX žalobu vo veci samej podľa § 336 ods. 1 C.s.p..

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „Súd zakazuje A. spoločnosti, s.r.o., R. XX, XXX XX E., Q.: XXXXXXXX vykonať obhliadku a dražbu nehnuteľností zapísaných v evidencii W. úradu I., katastrálny odbor na LV č. XXX v kat. území C. C., a to parcely KN C č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², ako aj rodinný dom súpisné číslo XXXX postaveného na parcele KN-C č. XXX na pokyn H. R. C., s.r.o., I. 5, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX až do právoplatného ukončenia konania o neplatnosť záložného práva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c), d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 333, § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa dňa XX.XX.XXXX podala spolu so žalobou aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu A. spoločnosti, s.r.o., vykonať dražbu a ohliadku špecifikovanej nehnuteľnosti. Z predložených dokumentov mal za preukázané, že dňa XX.XX.XXXX bola uzatvorená kúpna zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným v 3. rade, ktorou žalobkyňa prevádzala nehnuteľnosti na svojho syna za sumu 3.990.000,- Sk, a to pozemok parc. č. XXX, ako aj rodinný dom súp. č. XXXX, všetko na LV č. XXX. Rovnako mal za preukázané, že dňa 24.04.2007 bola medzi žalobkyňou a žalovaným v 3. rade uzatvorená Dohoda o doživotnom bývaní a zabezpečení v starobe a chorobe v tom zmysle, že žalovaný v 3. rade zabezpečí žalobkyni v prípade prevodu špecifikovaných nehnuteľností doživotné bývanie a užívanie nehnuteľností v rozsahu ako doposiaľ a zároveň, sa jej zaviazal poskytnúť až do smrti nevyhnutnú starostlivosť, energie pre domácnosť ako aj údržbu nehnuteľnosti, stravu, nevyhnutnú opateru v prípade choroby a napokon zabezpečiť aj primeraný pohreb a zhotovenie pomníka. Z rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 7C/445/2015 zistil, že kúpna zmluva uzatvorená dňa XX.XX.XXXX bola súdom vyhlásená za neplatnú a nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom uvedeného neodkladného opatrenia bol žalovaný v 3. rade povinný vrátiť žalobkyni, pričom

rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX. Z výpisu z LV č. XXX, k.ú. C. C., okres I., obec I. mal súd preukázané, že špecifikované nehnuteľnosti sú aktuálne vo vlastníctve žalobkyne v podiele X/X, pričom v poznámke je zaznamenané začatie výkonu záložného práva v prospech žalovaného v 2. rade. Z Oznámenia o postúpení pohľadávky adresovaného žalovaným v 1. rade žalovanému v 3. rade bolo dňa 08.08.2018 oznámené postúpenie pohľadávky na postupníka - žalovaného v 2. rade. Z upozornenia pred realizáciou dobrovoľnej dražby mal súd osvedčené, že žalovaný v 3. rade bol vyrozumiený postupníkom o možnosti realizovať predaj založených nehnuteľností formou dobrovoľnej dražby. Z výzvy A. spoločnosti Z. a správa pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX adresovanej žalobkyni a žalovanému v 3. rade mal súd preukázané, že menovaní boli vyzvaní, aby umožnili vykonanie obhliadky nehnuteľností uvedených na LV č. XXX za účelom ich ohodnotenia dňa XX.XX.XXXX o X:XX hod..

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú vecnú legitímáciu žalobkyne ako vlastníčky predmetných nehnuteľností na podanie návrhu na neodkladné opatrenie a taktiež osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán. Súd mal osvedčené, že na nehnuteľnostiach, ktorých vlastníkom je podľa výpisu z listu vlastníctva žalobkyňa je zaznamenané záložné právo podľa údajov z LV č. XXX, k.ú. C. C. a toto záložné právo bolo zapísané na nehnuteľnosti na základe postúpenej pohľadávky pôvodným veriteľom - žalovaným v 1. rade na žalovaného v 2. rade. Nakoľko so žalobkyňou predložených listinných dôkazov a upozornení pred realizáciou dobrovoľnej dražby je zrejmé, že žalovaný v 2. rade hodlá pristúpiť k výkonu záložného práva dražbou, ktorou je poverený tretí subjekt, má za to, že je tu dôvodná dočasná úprava pomerov, nakoľko žalobkyňa, proti ktorej vlastníckemu právu dražba smeruje, neuzatvárala zmluvu o poskytnutí úveru, túto uzavrel žalovaný v 3. rade so žalovaným v 1. rade s tým, že zmluvou o zriadení záložného práva založil taktiež nehnuteľnosti, ktorých v súčasnej dobe nie vlastníkom a ktorých vydraženie zasahuje, resp. v prípade vykonania dražby, ktorá hrozí, by postihlo žalobkyňu, ktorá sa až s odstupom času dozvedela o možnom výkone záložného práva. Nakoľko možnou dražbou môže dôjsť u žalobkyne k pozbaveniu jej vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam v dôsledku uvedenej pohľadávky, mal súd za osvedčené, že je tu dôvod na bezodkladnú úpravu pomerov strán, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní vo veci samej. Za daných okolností súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel.

5. O trovách konania vo vzťahu k nariadeniu neodkladného opatrenia v danom štádiu konania nerozhodol, pretože o nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

6. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v 2. rade. Odvolanie podal z dôvodu nesprávnych skutkových zistení, nesprávneho právneho posúdenia a nesplnenia procesných podmienok. V prvom rade namietal, že z ust. § 325 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok je zrejmé, že neodkladným opatrením nie je možné uložiť povinnosť niekomu inému ako strane konania. V tomto smere poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre a Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši. Mal za to, že predmetné rozhodnutie tak nie je správne ani po procesnej stránke, keďže neboli splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia v danom znení, keď A. C., s.r.o. nie je žalovanou stranou. Ďalej nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia v bode 23., pretože toto považoval za zmätočné a nemožno súhlasiť, že žalovaný v 3. rade uzatváral zmluvu o zriadení záložného práva, ktorou založil, ktorých nie je vlastníkom. Poukázal na to, že práve žalobkyňa ako záložca uzatvorila Zmluvu o zriadení záložného práva, a táto bola podpísaná aj žalovaným v 3. rade. Ďalej namietal, že absolútne nesúhlasí s rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia, nakoľko z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že právny poriadok ponúka celý rad prostriedkov právnej ochrany a v prípade ich využitia sa porušené práva osoby navyše obnovujú spätne k času, ktorý predchádzal vykonaniu nezákonnej dražby. Vzhľadom k uvedenému a k nepremlčateľnosti vlastníckeho práva tak odpadá potreba dočasnej úpravy pomerov strán neodkladným opatrením. Zastáva názor, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je účelový krok robený s cieľom vyhnúť sa splneniu svojich záväzkov a takémuto konaniu podľa jeho názoru nemožno poskytnúť ochranu, čo podporujú aj rozhodnutia krajských súdov, na ktoré odkázal. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a prizná mu náhradu trov konania.

7. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté

rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením, nesprávnym právnym posúdením a nespĺnením procesných podmienok, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávneho procesného postupu týkajúceho sa nesprávnosti nariadenia neodkladného opatrenia odvolací súd uvádza, že pod pojmom procesný postup možno rozumieť len faktickú, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúcu činnosť alebo nečinnosť súdu, teda samotnú procedúru prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), ktorá znemožňuje strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marí možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Pod pojmom postup súdu tak možno rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť uplatneného nároku. Sporovej strane teda nie je znemožnená realizácia jej procesných oprávnení právnym posúdením súdu. (pozri IV. ÚS 227/2018). Odvolací súd mal za to, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd nezistil naplnenie tohto odvolacieho dôvodu.

13. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

14. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

17. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

18. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p., ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

19. Odvolací súd skôr ako sa začal zaoberať vecou samou, vyzval A. C., s.r.o., aby sa v lehote 5 dní od doručenia výzvy vyjadrila v zmysle § 331 ods. 1 C.s.p. k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, k uzneseniu súdu prvej inštancie a k odvolaniu podaného žalovaným v 2. rade, z dôvodu, že vo výrokom napadnutého uznesenia bola zaviazaná z neodkladného opatrenia, avšak súdom prvej inštancie jej nebolo napadnuté uznesenie a ďalšie potrebné dokumenty doručené, teda ako povinná z neodkladného opatrenia nemala prípadnú možnosť či už podať opravný prostriedok proti uvedenému rozhodnutiu, alebo možnosť sa k uvedenej veci vyjadriť.

20. Aukčná spoločnosť, s.r.o. sa k predmetnej výzve vyjadrila tak, že z uvedeného rozhodnutia je zrejmé, že neodkladným opatrením bola uložená povinnosť subjektu, ktorý nie je stranou sporu, čo je v rozpore s § 325 ods. 2 C.s.p.. K samotným dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia uviedol, že zo strany žalobkyne nedošlo k preukázaniu splnenia skutkových a právnych dôvodov pre vydanie neodkladného opatrenia, a tak súdom nariadené neodkladné opatrenie predstavuje nevyvážený zásah do práva žalovaného v 2. rade. Mal za to, že súd svojím rozhodnutím úplne neguje právne závery a konštatovania vyplývajúce z plenárneho rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 23/14. Ďalej citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, Zákona o dobrovoľných dražbách a Civilného sporového poriadku, pričom poukázal na to, že z týchto právnych ustanovení nepochybne vyplýva, že právny poriadok SR obsahuje ucelený súbor prostriedkov právnej ochrany, vrátane osobitne konštruovanej žaloby. Uviedol, že za situácie, kedy sa vlastnícke právo nepremiňuje a existuje žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, uvedené vylučuje potrebu dočasnej úpravy a rovnako vylučuje i možnosť túto potrebu dočasnej úpravy osvedčiť. Poukázal na to, že na rozdiel od žalobkyne, majetkové poškodenie žalovaného v 2. rade každým dňom narastá a nie je zrejmé, či bude môcť byť reparované. Ďalej poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Bratislave. V nadväznosti na uvedené mal za to, že v zmysle ustanovení C.s.p. o neodkladnom opatrení je potrebné pod pojmom potreba dočasnej úpravy pomerov rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktoré neznesie odklad, pričom aj v prípade, ak sú splnené formálne predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia, súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov alebo tretích osôb. Poukázal na to, že výkon dražieb je predmetom jeho podnikania, pričom postupuje v súlade s platným Zákomom o dobrovoľných dražbách, ktorý musí byť aplikovaný ústavne konformne aj voči dražobníkovi a nariadením neodkladného opatrenia voči dražobníkom, hoci sa nedopustili žiadneho porušenia spomínaného zákona, je tak zakázané vykonávať podnikateľskú činnosť. Aj vzhľadom na citovanú súdnu prax je podľa neho takýto postup v rozpore nie len s textom a účelom zákona, ale aj s právnym názorom Ústavného súdu a Najvyššieho súdu SR a napriek uvedenému je tak de facto postupom súdu postihovaný zákazom výkonu podnikateľskej činnosti bez toho, aby porušil akúkoľvek povinnosť podľa zákona. Mal za to, že neodkladné opatrenie je absolútne neodôvodneným a nevyváženým zásahom do práv žalovaného v 2. rade, vo vzťahu k zbaveniu sa povinnosti žalobkyne splatiť poskytnutý úver, ktorý zabezpečuje

práve naopak majetok žalobcu tým, že je znemožnené uskutočniť právom aprobovaný výkon záložného práva. Záverom uviedol, že ochrana jedného účastníka nemôže byť daná do takej miery, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany.

21. Odvolací súd sa najprv zaoberal námietkou žalovaného v 2. rade a A. C., s.r.o. týkajúcej sa toho, že voči poslednej menovanej nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie z dôvodu, že táto spoločnosť nie je stranou konania. Odvolací súd v tomto smere dáva do pozornosti komentár k Civilnému sporovému poriadku, ktorý uvádza, že: „V zmysle predchádzajúcej právnej úpravy (§ 74 ods. 1 a § 102 ods. 1 OSP) sa predbežným opatrením upravovali výslovne pomery účastníkov. Na to nadväzoval § 76 ods. 2 OSP, ktorý umožňoval nariadenie povinnosti aj inej osobe, ak to bolo možné od nej spravodlivo žiadať. Súčasný § 325 ods. 1 CSP nepredpokladá len úpravu pomerov strán, ako ich definuje § 60 CSP (žalobca a žalovaný), ale podstatne extenzívnejšie normuje úpravu pomerov, ktorá nie je priamo viazaná na konanie vo veci samej a umožňuje trvanie účinkov neodkladného opatrenia aj po skončení konania, rovnako ako jeho nariadenie pred začatím konania bez následnej žaloby alebo po právoplatnom skončení konania. Z daného hľadiska je preto nevyhnutné konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako pomerne autonómne, s prepojením na konanie vo veci samej v rozsahu, ktorý vyplýva priamo zo zákona (§ 326, 335 a 336 CSP). Pokiaľ § 325 ods. 2 CSP predpokladá uloženie povinnosti alebo obmedzenia strane, ide vždy o stranu konania o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorou bude v prevažnej miere prípadov žalovaný vo veci samej, resp. osoba, proti ktorej má v budúcnosti žaloba smerovať. Nemožno však vylúčiť ani nariadenie neodkladného opatrenia voči tretej osobe, tak ako to pôvodne predpokladal § 76 ods. 2 OSP. To platí aj pre neodkladné opatrenie po začatí konania, v rámci ktorého je už uzavretý okruh strán (žalobca, žalovaný), a prípadným neodkladným opatrením má byť uložená povinnosť alebo obmedzenie niekomu inému. Uloženie povinnosti alebo obmedzenia tretej osobe má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej. Nejde o bezprostredné plnenie povinnosti voči navrhovateľovi, s ktorým tretia osoba nie je v relevantnom právnom vzťahu (ktorému má byť poskytnutá ochrana). Z tohto dôvodu je potrebným aby pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania súd dôsledne identifikoval chránený nárok a obsah dotknutého hmotnoprávneho vzťahu. Pokiaľ sa navrhovateľ v danej súvislosti domáha nariadenia neodkladného opatrenia voči tretej osobe, ktorá nie je účastníkom tohto vzťahu, súd navrhovateľovi vždy uloží povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej podľa § 336 ods. 1 CSP.“ (Civilný sporový poriadok, komentár doc. Marek Števec a kolektív, nakladateľství C.H.Beck v Prahe, 2016, online komentár). Vzhľadom na uvedené tak možno konštatovať, že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k pochybeniu, keď bolo nariadené neodkladné opatrenie, v ktorom vo výroku zaviazal na zdržanie sa vykonania obhliadky a vykonania dražby tretí subjekt, ktorý síce nie je stranou konania vo veci samej a rovnako ani neodkladného opatrenia, avšak takto uložená povinnosť bola nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej.

22. Vo vzťahu k uloženiu samotného zákazu vykonať obhliadku a dražbu nehnuteľnosti odvolací súd poukazuje na to, že vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to: (i) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo (ii) ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Podmienkou je taktiež osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strany sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyiac, pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je potrebné vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

23. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je tak poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Musí sa prihliadať na ochranu oprávnených

záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihladiť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

24. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (pozri uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

25. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím nemôže prejedikovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok potreby bezodkladnosti vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. pravdepodobnosti ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, avšak musí predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo alebo ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

26. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bola podaná aj žaloba vo veci samej, t.j. o uloženie povinnosti vymazať z listu vlastníctva (vo vzťahu ku ktorému sa žalobkyňa domáha aj vydania neodkladného opatrenia) záložné právo s prísl., pričom konanie nebolo ešte právoplatne skončené. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že z predložených dôkazov mal osvedčené, že tretia osoba -A. C., s.r.o. na pokyn žalovaného v 2. rade oznámila, že na základe návrhu na vykonanie dražby uskutočneného žalovaným v 2. rade vyzvala na umožnenie vykonania obhliadky dotknutých nehnuteľností (č.l. 11). Predmetom vykonania obhliadky a tak aj výkonu záložného práva majú byť nehnuteľnosti špecifikované v podanom návrhu, pričom zo samotnej výzvy žalovaného v 2. rade (Upozornenie pred realizáciou dobrovoľnej dražby ma č.l. 10) a z Výzvy A. C., s.r.o. vyplýva, že jednou z nehnuteľností, ktorá je predmetom výkonu tohto práva má byť okrem iného aj rodinný dom, v ktorom má žalobkyňa svoj trvalý pobyt a v ktorom žije.

27. Odvolací súd má za to, že v uvedenom prípade existuje potreba dočasnej úpravy pomerov a táto priamo súvisí s ochranou jej vlastníckeho práva a s tým, aby žalobkyňa neprišla o domov a strechu nad hlavou. Z uvedeného dôvodu je žalobkyňou osvedčená dôvodnosť potreby dočasnej úpravy pomerov, keďže je zrejme, že žalovaný v 2. rade už podnikol kroky súvisiace s výkonom záložného práva, keďže tretí subjekt už začal kroky smerujúce k ohodnoteniu dotknutých nehnuteľností, pričom rozsudkom súdu prvej inštancie vo veci sp. zn. 7C/445/2015 došlo k právoplatnému vyhláseniu neplatnosti uzatvorenej kúpnej zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným v 3. rade, v dôsledku čoho sa žalobkyňa v súčasnosti domáha výmazu záložného práva vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom už spomínanej kúpnej zmluvy.

28. Uložením povinnosti tretiemu subjektu spočívajúcej v zákaze vykonať obhliadku a dražbu nehnuteľností nevznikne žiadna ujma tomuto subjektu a ani žalovanému v 2. rade, avšak naproti tomu, ak by odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, v takom prípade by žalobkyňa reálne hrozila strata jej obydlia, a teda reálne by mohli ostať bez strechy nad hlavou. V takom prípade by potom napravenie takto vzniknutého následku a návrat do pôvodného stavu bol možný len podaním žaloby o neplatnosť dražby, resp. iného úkonu, ktorým by žalobkyňa stratila vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, čo by následne spôsobilo na jej strane len ďalšie trovy a výdavky, nehovoriac o čase, ktorým by sa dostali k svojmu právu. Na druhej strane, ak by bol žalovaný v 2. rade ako veriteľ, resp. žalovaný v 1. rade v konaní vo veci samej predsa len úspešný, potom môže záložné právo vykonať a následne sa domáhať od žalobkyne, resp. od žalobkyne a žalovaného v 3. rade zaplataenia všetkých dlhov vrátane úrokov z omeškania. Týmto je daný a osvedčený naliehavý právny záujem a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia je jediný možný spôsob ako sa môžu žalobcovia brániť pred pozbavením ich vlastníckeho práva k obydliu.

29. Záverom teda možno konštatovať, že zo správania žalovaného v 2. rade a tretieho subjektu A. C., s.r.o., vyplýva, že už došlo k realizovaniu úkonov, ktoré smerujú k realizácii výkonu záložného práva k dotknutým nehnuteľnostiam, a teda odvolací súd má za to, že v predmetnom prípade je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a tak aj dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potrebné potvrdiť.

30. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

31. Nakoľko predmetné uznesenie smeruje voči subjektu, ktorý nie je síce sporovou stranou vo veci samej, súd v zmysle vyššie uvedeného zároveň uložil povinnosť žalobkyni podať v lehote 30 dní žalobu voči tretiemu subjektu A. C., s.r.o. vo veci samej podľa § 336 ods. 1 C.s.p..

32. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v takýchto prípadoch neodkladné opatrenie možno vnímať len ako dočasné opatrenie, ktoré je limitované trvaním konania vo veci samej. Neodkladné opatrenie v takýchto prípadoch zásadne neprejudikuje práva a záujmy strán sporu a zaniká v zásade právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej. Uvedený záver potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 171/2010 zo dňa 22.09.2010 podľa ktorého: „Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“

33. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).